

**Stanovisko habilitační komise
k návrhu na jmenování Ing. Ivany Mandysové, Ph.D. docentkou
pro obor Podniková ekonomika a management**

Ing. Ivana Mandysová, Ph.D. požádala o zahájení habilitačního řízení v oboru „Podniková ekonomika a management“ podle ustanovení § 72 zákona o vysokých školách dne 29. října 2019. Obchodně podnikatelská fakulta SU má akreditován obor „Podniková ekonomika a management“ pro habilitační řízení na základě rozhodnutí MŠMT ze dne 14. října 2015, č.j. MSMT-35082/2015 do 1. listopadu 2023.

Děkan prof. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D. dne 6. 11. 2019 navrhnul habilitační komisi ve složení:

Předseda: **prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc., SU v Opavě, OPF**

Členové: **doc. Ing. Petra Horváthová, Ph.D., VŠB-TU Ostrava, EkF**

prof. Ing. Vojtěch Koráb, Dr., MBA, VUT Brno, FP

doc. Ing. Hana Mohelská, Ph.D., UHK, FIM

doc. Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D., SU v Opavě, OPF

Habilitační komise byla následně dne 21. 11. 2019 schválena Vědeckou radou SU OPF. Členové komise se seznámili s písemnou dokumentací předloženou uchazečkou a konstatovali, že Ing. Ivana Mandysová, Ph.D. předložila všechny doklady, které jsou podle § 72 odst. 2 zákona o vysokých školách, pro zahájení habilitačního řízení nezbytné. Ve smyslu téhož ustanovení předložila habilitační práci na téma „Behaviorální management v prostředí českých podnikatelů“. Všechny formální požadavky stanovené § 72, zákona o vysokých školách, pro zahájení habilitačního řízení uchazečka splnila.

Pro posouzení habilitační práce byli habilitační komisí dne 22. ledna 2020 jmenováni tito oponenti:

prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc., VŠB-TU Ostrava, EkF

doc. Ing. Petr Houdek, Ph.D., VŠE v Praze, FPH

prof. Ing. Jan Váchal, CSc., VŠTE v Českých Budějovicích

Členové komise posoudili dosavadní vědeckou a pedagogickou kvalifikaci uchazečky pro daný obor a její předcházející pedagogickou praxi a na základě oponentských posudků zhodnotili úroveň habilitační práce.

Posouzení pedagogické a vědecké kvalifikace uchazečky

Ing. Ivana Mandysová, Ph.D. je absolventkou Vysoké školy ekonomické v Praze, v oboru Mezinárodní obchod (1986). V roce 2002 absolvovala Vysoké učení technické Brno, doktorské studium v oboru Řízení a ekonomika podniku. Svou pedagogickou činnost zahájila nejprve v roce 1987 jako učitelka ekonomických předmětů na Gymnáziu Na Pražačce, poté v roce 1997 nastoupila na Fakultu ekonomicko-správní Univerzity Pardubice, kde v současnosti působí jako odborná asistentka na Ústavu správních a sociálních věd.

Pedagogická činnost

Na fakultě vyučovala či vyučuje předměty z oblasti podnikové ekonomiky (Malé a střední podnikání, Organizace provozu podniku, Management). Je garantkou a přednášející předmětu Podnik v regionálním prostředí a předmětů z oblasti evropské hospodářské integrace a regionální politiky Evropské unie (Evropská hospodářská integrace, Globální ekonomika). V tomto ohledu habilitační komise konstatuje, že se zaměření pedagogické činnosti odchyluje od vědecko-výzkumného zaměření habilitantky a oboru Podniková ekonomika a management. Pedagogická praxe uchazečky probíhá v českém i anglickém jazyce v rámci bakalářského i navazujícího magisterského studia. Je autorkou množství studijních materiálů v elektronické i tištěné podobě. V rámci mezinárodní pedagogické činnosti přednášela na univerzitách Vaasa Polytechnic, Finsko (2003), Instituto superior D. Alfonso, Portugalsko (2005), Uniwersytet Jagelloński, Krakow, Polsko (2010) a Univerzita Montpellier, Beziérs, Francie (2018).

Vědecko-výzkumná činnost

Ve své vědecko-výzkumné činnosti se zaměřuje na popularizaci problematiky Evropské unie, regionálního rozvoje a podpory podnikání v EU. Participuje na řadě vzdělávacích a rozvojových projektů, inovuje výuku. V průběhu svého působení na UP byla a je zapojena do celofakultních projektů OP VVV týkajících se inovování metod výuky a přípravy anglických mutací předmětů.

Jako hlavní řešitel řešila projekt:

- Podnikatelé a malé a střední podniky a jejich chování a behaviorální strategie v rámci podnikatelského prostředí – porovnání rakouských a českých podniků. Zahraniční partnerská univerzita: Karl Franzens Universität, Fakultät für Entrepreneurship und angewandte Betriebswirtschaftslehre, Graz, Rakousko. Zdroj financování: mezivládní dohoda Česká republika – Rakousko. Doba řešení: 2015 – 2016 (Kód projektu AKTION 73p10)

Jako člen řešitelského týmu se podílela na řešení projektů:

- Enterprise – constituent element of national competitiveness. Zdroj financování: Visegrád Fund. Doba řešení: 2007 - 2010.
- The Role an Spatial Effects of Cultural Heritage and Identity. Zdroj financování: Evropský strukturální investiční fond ESI. Doba řešení: 2004-2006. Kód projektu: ESPON 1.3.3

Členství v rozvojových projektech:

- Výuka zahraničních studentů v programu Sokrates-Erasmus, reg. č.: PRIORITY-2006-4-4/6. Zdroj financování: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, program PRIORITY. Období: 2004-2006. (člen týmu)
- Výuka zahraničních studentů v programu LLP, podprogramu Erasmus, reg. č.: PRA/2007/21. Zdroj financování: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Program rozvojových aktivit. Období: 2007. (člen týmu)
- Kvalita a profilace vzdělávacích aktivit na Univerzitě Pardubice (KAPR), reg. č.: CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_056/0013263, Zdroj financování: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Období: 9/2019 – 6/2020. Klíčová aktivita 2.4. Podpora distančního vzdělávání a výuky v anglickém jazyce. Projekt cílí na: - zvýšení kvality vzdělávání v bakalářských SP a magisterských SP - nové metody výuky, předměty v AJ, úpravy a akreditace SP, vzdělávání AP - přípravu kvalifikovaných pracovníků pro trh práce - internacionálizaci - rozvoj dvojjazyčné prostředí vč. webu a vzdělávání v AJ - podporu studentů se SVP - snížení studijní neúspěšnosti - zajištění kvality a strategického řízení UPa. (člen týmu)

Publikační činnost

Je autorkou 1 monografie a 2 kapitol v monografiích. Publikační činnost dále zahrnuje vědecké články v impaktovaných časopisech, v časopisech evidovaných v databázi SCOPUS a v ostatních recenzovaných časopisech. Dále je autorkou konferenčních článků ve sbornících evidovaných na WoS a z ostatních mezinárodních konferencí.

Celkové hodnocení plnění minimálních požadavků v oblasti publikační a vědecké práce uchazečky

Na základě posouzení předložených publikačních a dalších podkladů habilitační komise konstatuje, že se uchazečka v některých klíčových oblastech (např. článek v časopise kategorie Jimp a Jsc) pohybuje na úrovni minimálních požadavků stanovených ve směrnici děkana č. 1/2019 pro habilitační řízení na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné. V kritériu „ostatní citace“, autorka naplnila minimální požadavky překročením počtu citací v databázích WoS a SCOPUS.

Publikační činnost

Závazné minimální požadavky na autorství/významné spoluautorství	Počet	Skutečnost
1 Odborná knižní publikace nebo článek ve světovém jazyce v časopise evidovaném v databázi Web of Science s nenulovým impaktem faktorem (IF) vyšším než je medián IF oboru habilitace nebo příbuzného oboru v roce, kdy byl článek publikován (dle Journal Citation Reports).	1	1
2 Odborný článek v časopise evidovaném v databázi Web of Science s nenulovým IF v roce, kdy byl článek publikován (dle Journal Citation Reports).	1	1
3 Odborný článek v časopise, který je evidován v databázi SCOPUS s přiděleným indexem Scientific Journal Rankings (SJR) v roce, kdy byl článek publikován. Články v časopise s nenulovým IF mohou nahradit články SCOPUS.	3	3

Uznání vědecko-pedagogické práce uchazeče domácí a zahraniční odbornou veřejností

Závazné minimální požadavky	Počet	Skutečnost
1 Citace v publikacích jiných autorů evidované ve světově uznávaných databázích (Web of Science, SCOPUS) bez autocitací	5	21
2 Ostatní citace v publikacích jiných autorů bez autocitací	15	12

Habilitační práce s názvem „Behaviorální management v prostředí českých podnikatelů“ je koncipována jako písemná práce, která přináší nové vědecké poznatky, a to v souladu se zněním § 72, odst. 3a zákona o vysokých školách. Habilitační práce obohacuje manažerské teorie o behaviorální přístup, aby tím vzájemně pomohla vytvořit podmínky pro aplikování teorie v praxi. Zkoumá chování manažera – podnikatele v reakci na prvky prostředí v českém kontextu. Habilitační práce analyzuje podnikatelská rozhodnutí, rutinu a behaviorální postupy a argumentuje, že jsou rozhodující pro schopnost podniku fungovat.

Dva oponentské posudky jsou kladné s dotazy, připomínkami a doporučenými otázkami k obhajobě. Konstatují, že práce odpovídá požadavkům § 72 zákona o vysokých školách. Tito oponenti doporučují předloženou práci k obhajobě. Třetí oponentský posudek konstatuje, že práce nesplňuje požadavky kladené na habilitační práce v tomto oboru.

Habilitantka navrhla následující téma habilitační přednášky k přednesení před Vědeckou radou:

1. Proaktivní chování manažera, „animal spirits“ v manažerské praxi.
2. Manažer - podnikatel, podnikatelský přístup v managementu.
3. Sebemotivace manažera podnikatele.

Habilitační komisi bylo k přednesení před Vědeckou vybráno téma: „Proaktivní chování manažera, „animal spirits“ v manažerské praxi.“

Shrnutí vědeckých a praktických přínosů habilitační práce

Jednotliví oponenti hodnotí vědecký a praktický přínos následovně:

prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc.

Habilitační práce je poměrně rozsáhlá, má 176 stran, ke kterým je nutno přičíst ještě obsáhlou přílohu s názvem Podniky – empirická studie. Literatura je většinou anglické provenience a počet i vztah ke zkoumanému předmětu svědčí o hlubokém vzhledu a erudovaném přístupu habilitantky k řešenému tématu.

Téma habilitační práce je bezesporu aktuální, jedná se o využití poznatků behaviorálního managementu a behaviorální ekonomie v současném pojednání managementu jako odborné disciplíny.

V habilitačním spisu jsou uvedeny dva cíle, které by podle názoru oponenta měly být vyjádřeny pregnantněji, aby bylo možné konkrétněji posouzení jejich splnění. První cíl operuje s pojmem „obohatit“ („Cílem práce je obohatit manažerskou teorii o behaviorální prvky chování...“). Pojem „obohatit“ není snadné v rámci cíle posoudit, zda obohacení je vyčerpávající a oponent může považovat cíl práce za splněný, nebo obohacení vyžaduje další poznatky a cíl nemůže považovat za splněný. Cíl, který habilitantka uvádí v souvislosti s metodologií práce, není dle oponenta v rozporu s tím, který již komentoval; je doplněn o vyjádření „... jak zaplnit mezeru v rámci manažerských teorií o česká behaviorální specifika“. Oponent očekával, že budou jako příklad uvedena specifika jiných zemí, od kterých budou odlišena česká, ale není tomu tak.

Habilitantka v souladu s předmětem výzkumu, zvolila správně kvalitativní výzkum, který doplnila o kvantitativní zpracování dat.

Rozsah habilitační práce a uvedené poznatky svědčí o erudovanosti habilitantky, pokud se týká předmětu práce. Habilitantka se zabývá vztahem podniku k prostředí a identifikuje dva přístupy, první je nazván adaptivní, který znamená, že manažer má malý prostor k tomu, aby ovlivnil prostředí, druhý přístup je nazván manipulativní, ve kterém manažer zastává aktivní přístup vůči vnějšímu prostředí. Oponent se domnívá, že zvolené názvy „adaptivní“ a „manipulativní“ přesně nevystihují obsah.

Formální úprava habilitační práce je na velmi dobré úrovni, v habilitační práci se vyskytují drobné chyby, např. týkající se citace literatury.

Habilitantka prokázala rozsáhlé znalosti týkající se behaviorálního managementu, behaviorální ekonomie a metod výzkumné práce. Shromáždila rozsáhlý výzkumný materiál, který může sloužit i pro další výzkumnou práci. Oponent doporučuje, aby habilitantce byl, po úspěšné obhajobě práce, udělen vědecko-pedagogický titul docent.

doc. Ing. Petr Houdek, Ph.D.

Posudek konstatuje, že cíle habilitační práce spočívající v obohacení manažerské teorie o behaviorální prvky v podmírkách českého podnikatelského prostředí nebyly naplněny. V práci není formulována nová teorie ani rozvinuty či modifikovány stávající teorie; jde o ryze kompilační pojednání o některých manažersko-podnikatelských dovednostech a vlivu (na) prostředí. Empirická část práce vykazuje řadu problematických míst, což činí závěry práce nehodnověrné.

Úvodní části jsou vágním vstupem do tématu. Habilitantka používá abstraktní fráze, ve své obecnosti neplatné. Stanovené hypotézy jsou tak obecné, že jsou netestovatelné.

V předložené práci je „behaviorální management“ vnímám jako amorfní komplex obsahující empirické zkoumání managementu, osobnostní charakteristiky manažerů/podnikatelů, způsoby rozhodování (heuristiky), způsoby reakce na prostředí atd.; místo aby byly explicitně formulovány předpoklady a predikce tohoto přístupu v konkrétních manažerských volbách (a ty pak empiricky otestovány).

Habilitantka obecně většinu témat nepokrývá soudobou literaturou, často cituje učebnice a vybírá historická díla a ty nekriticky představuje.

U řady subkapitol/sekcí není patrné, proč se v práci nacházejí, předcházející téma dále nerozvíjí, v empirii využity nejsou.

Metodická část obsahuje „učebnicové“ definice, co je kvalitativní a kvantitativní výzkum či indukce. Nic nového tím nepřináší.

Další nešťastnou volbou je sledování jen úspěšných podnikatelů/podniků. Je známo, že kvůli různým faktorům výsledný vzorek není reprezentativní, reprezentativnost však u kvalitativního výzkumu není relevantní faktor. Habilitantka rovněž uvádí, že data jsou vzájemně provázána a mnohorozměrná, proto byla zvolena vícenásobná regrese. Ta však tyto problémy neřeší, měla být zvolena vícestupňová regrese, „structural equation modeling“ (SEM), tedy vícerozměrná metoda umožňující využití tzv. latentních proměnných.

Řazení výzkumu je nelogické, z kvalitativního výzkumu vyplývají hypotézy, a pak dotazníkové šetření, avšak v práci je tomu naopak. Postup, v němž jsou z kvalitativního výzkumu destilovány proměnné pro kvalitativní analýzu, je obecně vzato nekoncepční, protože umožňuje výzkumníkovi příliš mnoho stupňů volnosti v interpretaci a analýze dat. Na základě kvalitativních výsledků mělo být provedeno dotazníkové šetření na jiném, širším vzorku.

Habilitantka uzavírá, že identifikovala slibné směry behaviorálního managementu a porozuměla chování manažerů, nic z toho však výsledky neukazuje. Zkoumá standardní manažerská rozhodnutí o náboru, dodavatelích či o dostupnosti finančních zdrojů atd., které

někteří manažeři zvládají lépe než jiní. Z dosažených korelačních výsledků nelze odvodit důvody, které manažery k rozhodnutí vedly.

Práce vykazuje standardní míru chyb, překlepů a nekonzistencí.

Vědecký přínos habilitační práce je limitně nulový. Už primární rozhodnutí binárně testovat, zda manažeři na prostředí reagují adaptivně či manipulativně, bylo chybné; jde o extrémně obecné konstrukty, které bez specifikace kontextů, podmínek (mediátorů, moderátorů) jednoduše nedává smysl testovat; natož kvalitativními daty či na pár desítkách respondentů. Její cíle i hypotézy práce jsou extrémně vágní, čtenář při četbě teoretické části z větší části netuší, proč se jednotlivé koncepce dozvídá. V práci není snaha o tvorbu teoretického rámce, o komparaci přístupů, o systematickou rešerši. Práce deskriptivně a nekriticky vyjmenovává povětšinou historická díla šíře různých přístupů v managementu a podnikatelství. V empirické části „behaviorální teorie“ (ve smyslu psychologických mechanismů volby) tyto zdroje použity fakticky nejsou; jde o deskriptivní popis a korelační asociace rozhodování manažerů, o lokalizaci a reakci na různé podmínky a jejich změny.

Habilitantka neprokázala tvůrčí schopnosti ve výzkumu oboru Podniková ekonomika a management a práce nesplňuje požadavky kladené na habilitační práce v tomto oboru.

prof. Ing. Jan Váchal, CSc.

Zvolený název a zaměření práce nejsou dle oponenta obvyklé a vykazují novátorický přístup svým zaměřením i samotným řešením.

Habilitační práce představuje vstup do problematiky, které dosud není věnována dostatečná pozornost, a to jsou rozhodovací procesy v jednání manažerů při výkonu jejich profese. Z toho důvodu autorka práce neměla mnoho možností navázat na obdobně zaměřené práce, ani komparovat své výsledky s výsledky jiných autorů z České republiky (až na malé výjimky). Proto lze ocenit hledání vhodných přístupů k řešení tohoto náročného tématu, a to zejména z důvodu mezioborového přesahu řešené problematiky. Oponent v souhrnu konstatuje, že předložená habilitační práce vytváří prostor k otevření nových pohledů a veřejné diskuse o podstatě podnikového řízení v současných turbulentních, diskontinuálních a „chaotických“ podmírkách stávající podnikové sféry.

Tak, jak je specifické zaměření habilitační práce, jsou specificky použity také výzkumné metody, kdy základní použitou metodou je metoda kvalitativní. To, jak autorka konstatuje, umožňuje formulovat nová poznání a novou teorii. S tímto je nutné v zásadě souhlasit už proto, že sama autorka svoji práci klasifikuje jako objektivizovanou komparativní empirickou studii dlouhodobého výzkumného charakteru. Příslušnou část práce autorka nazvala částí metodologickou, samotný postup řešení je pak často podpořen citacemi autorů.

Za zásadní přínos práce, který je nezpochybnitelný, je samotné vymezení řešené problematiky. Autorka formuluje cíl práce takto: „Cílem práce je obohatit manažerské teorie o behaviorální prvky chování podnikatele – manažera v současných podmírkách českého podnikatelského prostředí.“ Toto konstatování bylo pro kladné hodnocení práce oponentem zásadní, neboť autorkou stanovený cíl považuje oponent za naplněný a pro další rozvoj vědeckých teorií v oblasti podnikového řízení přenosný.

Autorka v práci prezentuje výstupy z vlastního výzkumu, často jej komparuje se zahraničními autory zejména z metodologického pohledu. Na daném stupni poznání tento postup považuje oponent za opodstatněný.

Byť práce přináší řadu konkrétních poznatků z oblasti manažerské práce, a to zejména v jeho výzkumné části, považuje oponent habilitační práci za teoreticko-metodologickou studii, která je nezbytná a zásadní při rozvoji nově se formující problematiky.

Využití práce oponent předpokládá, a to zejména v oblasti teoretické, použité metody považuje za snahu uvedené metody uplatnit i v těchto vědních disciplínách, kdy za hlavní přínos považuje jejich testování z pohledu validity a vypovídací schopnosti získaných výstupů.

Bohužel, v rozsáhlém textu práce se často velmi cenné poznatky ztrácejí, což je ke škodě samotné práce.

Po formální stránce nemá oponent k předložené práci zásadní připomínky.

S ohledem na uvedené skutečnosti v posudku doporučuje oponent habilitační práci přjmout k obhajobě v rámci řízení k udělení titulu docent pro příslušný obor.

Závěrečné stanovisko habilitační komise

Na základě dosavadní vědecké a pedagogické práce, která je dokladována v přílohách i v habilitační práci, s přihlédnutím k jejímu hodnocení jmenovanými oponenty, habilitační komise posoudila pedagogickou praxi, pedagogickou a vědeckou způsobilost uchazeče, i přes jeden negativní oponentský posudek, na základě výsledků tajného hlasování

navrhuje

Vědecké radě SU OPF, aby po přednesení habilitační přednášky a po úspěšném obhájení habilitační práce, byla Ing. Ivana Mandysová, Ph.D. jmenována

docentkou pro obor Podniková ekonomika a management.

Výsledek tajného hlasování:

Počet členů komise přítomných hlasování: 4

Pro: 4

Proti: 0

Neplatných: 0

Výsledky tajného hlasování (hlasovací lístky) jsou uloženy na oddělení vědy a výzkumu SU OPF v Karviné.

Karviná, 30. 6. 2020

prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.

doc. Ing. Petra Horváthová, Ph.D.

prof. Ing. Vojtěch Koráb, Dr., MBA

prof. Ing. Hana Mohelská, Ph.D.

doc. Ing. Jarmila Duháček Šebestová, Ph.D.

